

PREGÓ DE SETMANA SANTA

Maó, 21 març de 2018

Germans i germanes:

Us anuncio que ja s'acosten els dies sants en què celebrarem els grans misteris que alimenten la nostra fe i ens donen vida. S'acosten les dates centrals per als cristians. Molt prest serem convocats per celebrar com Església el misteri de la passió, mort i resurrecció del Salvador, acompanyant-lo des de la seva entrada a la Ciutat Santa fins al seu lliurament irrevocable en l'arbre de la creu. Amb Maria, la Mare i amb els deixebles viurem els diversos moments de la Passió: l'amor que convida al Sopar, l'amargor de la traïció, el dolor i l'escarni del patíbul. I, finalment, ens unirem també a ells en el matí de Pasqua, quan el nostre cor esclati en un joiós al·leluia. Us convido a celebrar aquells dies inesborrables que van canviar el curs de la història de la humanitat i que, com a senyal de gratitud, anomenam "sants". Us convoc, amics, per a la celebració de la Setmana Santa.

M'heu demanat que pregoni la Setmana Santa. El pregoner sap molt bé de la humilitat del seu ofici, perquè l'important no és qui ho diu sinó el que diu; el seu ofici consisteix a posar la seva veu al servei d'un missatge que no inventa i que només transmet. Don gràcies a Déu per poder posar avui la meua veu per pregonar el seu immens amor, que es fa patent per a l'home en cada moment de la passió, mort i resurrecció de Jesucrist. El meu ofici és polit, perquè m'heu convidat a proclamar una història d'amor, a pregonar la misericòrdia interminable del nostre Déu.

Proclam aquest pregó en un any significatiu, perquè fa justament 1600 anys un bisbe de Menorca, Sever, va escriure una carta circular que va ser coneguda en el tot el món cristià, en la qual explica els fets que van tenir lloc a la nostra illa entre els dies 2 i 9 de febrer de l'any 418. Per a nosaltres la carta del Bisbe Sever és un testimoni preciós dels orígens de la nostra fe. Per aquesta carta sabem que al començament del segle V la fe cristiana s'havia consolidat ja a l'illa. Tot això ens convida a donar gràcies a Déu, perquè després de molts segles la nostra Església continua viva, il·lusionada amb la fe rebuda i obstinada a viure-la. Amb el Bisbe Sever, podem fer nostres les paraules del llibre de Tobit: "*Beneïu Déu i proclamau davant tots els vivents les meravelles que ha obrat a favor nostre, perquè ells també beneixin i cantin el seu nom*" (12, 6).

Només es pot entendre la passió i mort del Natzarè com a misteri i misteri d'amor desbordant i gratuït. És misteri perquè és realitat rica i plena de vida, que ens sobrepassa i també ens esglaia. Però aquest misteri ho és d'amor, perquè només des de l'amor es pot comprendre i assolir. A cada gest de la seva entrega voluntària llegim el seu amor cap a nosaltres fins a la bogeria i hi descobrim l'immens amor del Pare, que va posar el seu Fill en les nostres mans. És el ric i profund misteri d'un Déu que és

amor fins al límit. L'amor que Déu ens té és etern i va començar a la mateixa creació de l'home; un amor que es fa patent amb una força inaudita en el misteri Pasqual.

La mirada a la creu ens sosté; la contemplació del misteri d'amor és roca que sustenta la nostra vida i, també, font de la qual raja el nostre mateix amor. El món té futur, perquè Déu és amor. La resposta de Déu a un món atordit i desafiant que pretén arraconar i esborrar el seu nom és l'amor que arriba a l'extrem de la creu, la misericòrdia entranyable. Nosaltres vam fugir de la seva presència, ens amagam davant la seva vista. I Déu respon a la creu amb un amor etern i definitiu. Exclama Sant Agustí: "*Com ens vas estimar, Pare bo, que no vas perdonar al teu propi Fill, sinó que el vas entregar per nosaltres pecadors! Com ens vas estimar!*" (Confessions, X, 43).

Cada acte que anam a celebrar en aquesta Santa Setmana serà invitació a introduir-nos en aquest misteri gran. La bella i rica litúrgia d'aquests dies ens ajudarà a interioritzar amb la pregària i el cant, el silenci i l'oració. Els Oficis del Tridu Pasqual i, molt especialment, la gran Vetlla de Pasqua, ens uniran en l'acció de gràcies i en el cant de lloança "*a l'estel que no coneix l'ocàs i que és Crist ressuscitat*" (Pregó Pascual). De la mà de la litúrgia, ens anirem introduint en el misteri viu de la seva persona, que perdura i continua actuant per sempre.

Els passos i processons prolongaran la litúrgia al carrer, traient a la plaça pública el que vivim als temples. La seva finalitat és la mateixa: convidar a descobrir el misteri d'amor reflectit en el rostre adolorit de Crist que es lliura per nosaltres, ajudar-nos a interioritzar i a resar. Cada imatge que surt en processó és un crit llançat a l'home del carrer perquè adverteixi el sentit d'aquest dolor i s'adoni que no està sol, perquè hi ha un Déu que estima l'home.

Amb la marxa ordenada i el redoblament del tambor, amb la solemnitat del pas i la música, amb els ciris i els llums, donareu una profunditat immensa al que esteis fent. Quan la processó es realitza amb dignitat i serietat, esdevé invitació a la pregària i l'oració. Ho haureu notat moltes vegades. Quan passeu pels carrers i escolteu un sospir o una petició, quan veieu les cares emocionades de tantes persones, quan vosaltres mateixos pronunciau des del vostre interior una senzilla pregària al Crist que acompanyeu o a la imatge de Santa Maria. Fins al turista o l'espectador despistat que no pensaven trobar-se amb la processó poden advertir l'inesperat.

Durant una setmana sencera carrers de Maó es convertiran en un impressionant temple. Les processons són un extraordinari acte de pietat i de culte a Jesucrist. Imatges precioses, venerades, recordaran cada instant d'aquesta història horrible i generosa, negra com cap i plena de brillantor enlluernadora, història d'ignomínia i degradació humana i, sobretot, història d'un amor generós i sense mesura, amb el qual Déu respon a la indiferència de l'home.

El sentit de cadascuna d'aquestes processons és anunciar en les vies públiques i davant tots que al nostre Déu li importa el món i estima els homes fins al sacrifici de la pròpia vida. Es necessari proclamar aquest missatge enmig d'una societat que sembla allunyar-se de Jesucrist a passos de gegant. Segueix tenint sentit la Setmana Santa. I potser avui més que mai. Ja entrats al segle XXI (vit-i-un), quan la tècnica sembla apoderar-se de la vida humana, quan l'home se sent amenaçat en la seva humanitat, es precis guardar la memòria de Déu i anunciar en veu alta la seva presència misteriosa. Per ajudar a la nostra societat a superar la trivialitat, per humanitzar el nostre món, per posar una llavor d'esperança en cada ésser humà. Perquè cada un dels passos que hi desfilen és un crit d'esperança i d'alè, és una crida perquè advertim quin és l'enorme dignitat de cada ésser humà, ja que només l'home ha estat objecte de l'amor personal de Déu (cfr. Gaudium et Spes, 24).

Creix al voltant nostre una mentalitat laïcista, que pretén arraconar als cristians en les sagristies, eliminant tota manifestació pública de la fe. Amb fredor i menyspreu s'intenta amagar a Crist i fer callar qualsevol veu que proclami el seu nom. Es cerca, fins i tot, arrencar dels homes i dones la memòria de Crist del fons del seu cor, afavorint una nova era de paganisme. Per això es fa més necessària que mai la manifestació pública de la fe, exposant al mig de la ciutat la fe que vivim en el nostre cor.

L'ambient turístic i vacacional de la nostra illa i d'aquesta ciutat potser una dificultat. És probable que més d'un es sorprengui de la vostra vivència de la Setmana Santa. Si hi cercam a internet els termes "*Setmana Santa Menorca*", gairebé tots els resultats faran referència a hotels o apartaments que s'ofereixen a bon preu per passar els dies de Setmana Santa. Evidentment, es tracta de passar uns dies de vacances, no de viure la Setmana Santa. Però -gràcies a Déu- la Setmana Santa de Maó no està en mans de les agències de viatges i els hotels que, com a màxim, només poden oferir passar-ho bé durant uns dies. L'autèntica Setmana Santa està en mans del poble creient que la celebra en profunditat i de les Confraries i Germandats que, amb les vostres processons, ajudau a viure-la.

En sortir en processó feis una catequesi esplèndida. Cada processó de Setmana Santa és una catequesi viva realitzada enmig dels carrers. Tota la ciutat es converteix en escenari del major drama de la història humana. Cada maonès es farà testimoni del patiment del Mestre, de l'amargor de la Mare, de l'abandó dels deixebles i també de la claredat esplèndida en el matí de resurrecció. Cada un a la seva manera, queda implicat per aquest misteri.

Les Confraries i germandats de Setmana Santa sabeu realitzar aquesta catequesi amb el llenguatge del poble. Feis partícips als altres dels sants misteris cristians en una llengua que tots comprenen: el de la imatge i la música, la bellesa i l'estètica, el silenci profund i l'emoció sentida.

Aquest esforç per adaptar-se a cada poble i les seves peculiaritats fa que la Setmana Santa sigui part del ric patrimoni cultural dels nostres pobles. En ella podem descobrir una fe que s'ha fet cultura, és a dir, que s'ha encarnat en el poble. Les belles imatges, els trons i estendards, la música, ... tot això és part de la nostra cultura i té un singular valor. És indubtable que la Setmana Santa és un esdeveniment cultural i artístic de primer ordre. Però no oblidem mai que només resulta comprensible amb la fe i des de la fe. És la fe la que ha generat les belles imatges que hi desfilen; és la fe la que ha mantingut any rere any als Confreres en el seu afany per sortir al costat del pas i per ensenyar als seus fills i néts a realitzar-lo, com un dia van fer amb ells mateixos.

Aquesta mateixa fe segueix sent avui la clau per mantenir i revitalitzar la Setmana Santa. S'equivoca qui la vol reduir només a folklore o cultura. Si seguim en el segle XXI tallant imatges precioses i traient-les en processó és perquè continuam creient, com en el primer segle, que la mort i resurrecció de Jesús de Nazaret és un misteri que ens salva i que segueix tenint sentit per als homes i dones de avui. Només per tradició o per costum no s'aixeca el pas o es treu al Crist o a la Soledat. Des de la fe cada detall es comprèn i cobra un immens sentit. Tot gest es torna significatiu, perquè es converteix en expressió de devoció i amor.

A la nostra ciutat de Maó la Setmana Santa té una dilatada i sentida història. Des del segle XVI es celebra la processó de la nit de dijous sant, en què participaven els diversos gremis de la ciutat, i la processó del Sant Enterrament, en la nit del divendres. A la fi del segle XVIII van ser establertes canònicament noves confraries. Després de la sagnant i destructora guerra civil, es van reorganitzar les confraries i van ser fundades algunes noves. Aquest any estem celebrant el 75 aniversari de la fundació de la Confraria de la Pietat, que va ser promoguda a la parròquia del Carme per Joves d'Acció Catòlica. Don gràcies a Déu perquè les confraries i germandats sou avui a Maó un organisme viu, que contribueix no només a l'esplendor de la Setmana Santa sinó també a la vida de la nostra Església Diocesana. Esper molt de vosaltres. Cont amb vosaltres en el camí de créixer com *Església en sortida*, que anuncia amb goig a Jesucrist.

Després del radiant matí de Diumenge de Rams, en què sortirem a aclamar el que ve en el nom del Senyor, celebrarem la processó del Viacrucis, que començarà a la parròquia de Sant Francesc amb el tradicional cant de la Sentència, al qual seguirà el rès de les catorze estacions de la Via Dolorosa, i, a continuació, sortirem en processó pels carrers de la nostra ciutat. A la nit del Dijous Sant, l'estremidor so del tambor trencarà el silenci dels nostres carrers, en les que contemplarem la bella imatge de Crist crucificat, amb Maria Magdalena orant als seus peus, que ens convida al recolliment i l'oració. El Divendres Sant participarem en la processó del Sant Enterrament, en la qual prendran part totes les confraries de la ciutat acompanyades pels centurions de Sant Corneli. En acabar, reunides totes les imatges a la plaça de la

constitució, farà la seva entrada el Sant Sepulcre, acompanyat per santa Maria en la seva Solitud. Allà escoltarem el Sermó que canta el indicible dolor d'aquesta nit i la soledat en què queda el cor de la Mare.

Finalment, en el matí lluminós de diumenge de Pasqua prendrem part en la joiosa processó de la trobada entre Crist ressuscitat i Santa Maria. Record amb emoció particular l'explosió d'alegria que produeix contemplar com s'apropen i saluden les imatges del Ressuscitat i de la Mare de Déu mentre es canta el "*Regina coeli*". L'acte central serà la Missa Solemne de Pasqua a l'Església de Santa Maria, que ens posa en comunió amb el Ressuscitat. I acabarem amb el cant popular del "*Deixem el dol*", convidant a Maria a deixar el seu vestit de dol i posar-se vestit de festa, perquè el seu fill ha ressuscitat.

Les Confraries i Germandats de Setmana Santa, principals responsables d'aquesta manifestació pública de la fe, tenen confiada una important tasca i una bella missió. Amb el seu esforç continu, amb els afanys dels seus responsables, fan possible que, cada any amb més dignitat, es pugui realitzar aquest acte evangelitzador. L'Església les reconeix com a associacions de fidels que tenen com a finalitat el culte públic a Jesucrist en els misteris de la seva passió, mort i resurrecció. I la nostra Diòcesi compta amb elles i encoratja les seves activitats i la seva renovació, perquè, dia a dia, creixi la seva fidelitat a l'Evangelí i l'home.

Celebram un misteri. Per al cristià el misteri no és una cosa estranya que li indueixi a la por. Al contrari, en els misteris de la fe trobam vida. El misteri és sempre és una realitat que dóna vida, que salva i que il·lumina el caminar dels homes. Només així s'entén el que passa en la passió i mort del nostre Senyor. Perquè en ella el més gran no és el que es veu i resulta palpable, sinó el que no es veu. La clau per a entendre-la és l'amor apassionat de Déu Pare per la humanitat i l'entrega generosa i obediència del Fill, que ofereix la seva vida per tots.

En allò que està amagat es troba la veritat. A la vida viscuda amb senzillesa i amor hi ha esperança. En el lliurament silencios dels esposos o l'amor agraït dels fills hi ha vida. Moltes persones pensen que l'important és destacar i triomfar a la vida, encara a costa del que sigui. Però Déu pensa d'una altra manera. El que de veritat importa és estimar. El món no serà transformat pels que més criden o els que ocupen les primeres pàgines dels diaris sinó per aquells que estimen, gairebé sempre de manera silenciosa i sacrificada. El nostre Déu prefereix la revolució callada i transformadora de l'amor.

Aquesta revolució va començar amb Jesús de Nazaret, que va gastar la seva vida en l'amor i que es va oferir a si mateix per amor a l'home. La Setmana Santa és un misteri d'amor, que engendra amor. Qui la viu en plenitud es veu arrossegat per aquest corrent immens d'amor. Se sap estimat immensament per Déu i ell mateix comença a estimar. En primer lloc, l'amor fervent i agraït a Déu Pare i Jesucrist. Sense aquest

amor no té sentit la Setmana Santa i fins i tot pot resultar un sarcasme exhibir la imatge adolorida i humiliada de Crist si no va acompanyada per la gratitud, l'admiració i l'afecte cap a ell.

Però d'aquest misteri brolla també l'amor als germans. No és per això estrany que des dels seus orígens les Confraries de Setmana Santa estiguessin vinculades a importants obres socials. L'amor que contempl en el Crist desfigurat o al cor traspasat de Maria, ho he de transmetre estimant a tots i, especialment als més pobres. També avui moltes Germandats i Confraries segueixen tenint aquesta sensibilitat i donen suport multitud d'obres socials a través de Càritas i d'altres organitzacions.

No podem oblidar que el nostre Déu prefereix la misericòrdia als sacrificis i que el culte que desitja és que estimem el proïsme. "*La glòria de Déu és que l'home visqui*", va recordar Sant Ireneu. L'honor de Déu passa per la defensa de la dignitat de cada ésser humà. Déu aprecia l'afecte amb que posam una flor al tron, la devoció amb la qual desfilam, la pietat que manifestam en les nostres processons. Però sobretot s'honra amb l'amor mutu, quan som solidaris dels altres éssers humans.

"La passió del Senyor -va escriure Sant Lleó el Gran- es perllonga fins a la fi del món" (Sermo 70, 5). La passió de Crist continua en la passió dels homes i ens segueix cridant a la solidaritat. L'innocent que pateix, la dona maltractada, el pobre que no té veu, el condemnat injustament ... tots ells són el mateix Crist que segueix patint avui en l'home. Crist assotat en el qual pateix fam; Crist que cau en terra en el drogoaddicte; Crist que és vilipendiat a la guerra i el terrorisme; Crist clavat a la creu per la nostra indiferència davant el qual pateix. En tots ells Crist clama perquè li eixuguem la cara com la dona Verónica i ens mantinguem molt a prop d'Ell com Joan, el deixeble estimat; perquè l'ajudem a portar la creu com el Cirineu i perquè li alleugerim amb un amor com el de la Mare piadosa al peu de la creu.

Fa pocs anys, en acabar la celebració del Via Crucis al Coliseu, exclamava el Papa Francesc (2016.03.27):

“Oh Creu de Crist, símbol de l'amor diví i de la injustícia humana, icona del suprem sacrifici per amor i de l'extrem egoisme per niciesa, instrument de mort i via de resurrecció, signe de l'obediència i emblema de la traïció, patíbul de la persecució i estendard de la victòria.

Oh Creu de Crist, encara avui et seguim veient alçada a les nostres germanes i germans assassinats, cremats vius, degollats i decapitats per les bàrbares espases i el silenci infame.

Oh Creu de Crist, encara avui et seguim veient en els rostres dels infants, de les dones i de les persones extenuades i acoquinades que fugen de les guerres i de

la violència, i que sovint només troben la mort ja tants Pilat que es renten les mans.

En tu, Creu Santa, veiem Déu que estima fins a l'extrem, i veiem l'odi que domina i cega el cor i la ment dels que prefereixen les tenebres a la llum”.

Estimats amics confreres: deis amb la vostra vida que és veritat el que feis; deis vosaltres mateixos que és molt seriós el que proclamen els vostres "passos", que no hi ha misteri més gran i més alliberador que el de la Passió del Senyor. Deis amb els vostres actes que és molt digna i bella vostra Setmana Santa, perquè us preneu molt seriosament el que representeu.

Germans i amics: ens disposem a seguir els passos de Crist durant la Setmana de l'amor més gran. Els confreres estan preparats; els portadors en els seus llocs: els músics, a punt. Tot està ja disposat per a la gran celebració. Resarem el Viacrucis, participarem en les processons, anirem seguint les petjades de Crist fins a la creu i la sepultura.

I, finalment, en el matí de Pasqua, escoltarem l'anunci joiós que el Crucificat viu per sempre. Allò que no s'havia sentit mai ha succeït. La tristesa es muda a goig, perquè l'amor ha estat més fort que la mateixa mort. Ara tot adquireix sentit: la mort del Natzarè no ha resultat vana, perquè ha estat camí per a la vida. Amb la seva mort ha donat mort a la mort i ha obert el camí de la reconciliació amb el Pare. Triomfa la vida i s'obre camí l'esperança.

Nosaltres, com els primers deixebles en el matí de resurrecció, cercarem a Maria Magdalena, per preguntar-li atònits amb les paraules del preciós himne que des del segle XI canta l'Església:

Digau-nos, oh Maria,
¿què hi veíreu pel camí?
La tomba que va obrir
el Crist quan ressorgia,
i el Crist que revivia
amb glòria sense fi.

Els àngels sense dol,
les benes i el llençol.
El Crist, que és ma esperança,
el Crist ressuscità;
camí de Galilea,
ell vos precedirà.

Jesús ressuscitat
d'entre els morts, Senyor
Monarca vencedor;
Tingueu-nos pietat.
Amén.

PREGÓN DE SEMANA SANTA

Mahón, 21 de marzo de 2018

Hermanos y hermanas:

Os anuncio que se acercan ya los días santos en que celebraremos los grandes misterios que alimentan nuestra fe y nos dan vida. Se acercan las fechas centrales para los cristianos. Muy pronto seremos convocados para celebrar como Iglesia el misterio de la pasión, muerte y resurrección del Salvador, acompañándole desde su entrada en la Ciudad Santa hasta su entrega irrevocable en el árbol de la cruz. Con María, la madre y con los discípulos viviremos los diversos momentos de la Pasión: el amor que invita a la Cena, la amargura de la traición, el dolor y el escarnio del patíbulo. Y, finalmente, nos uniremos también a ellos en la mañana de Pascua, cuando nuestro corazón estalle en un gozoso aleluya. Os invito a celebrar aquellos días imborrables que cambiaron el rumbo de la humanidad y que, como señal de gratitud, llamamos “santos”. Os convoco, amigos, para la celebración de la Semana Santa.

Me habéis pedido que pregone la Semana Santa. El pregonero sabe muy bien de la humildad de su oficio, porque lo importante no es quién lo dice sino lo que dice; su oficio consiste en poner su voz al servicio de un mensaje que no inventa y que sólo transmite. Doy gracias a Dios por poder poner hoy mi voz para pregonar su inmenso amor, que se hace patente para el hombre en cada momento de la pasión, muerte y resurrección de Jesucristo. Mi oficio es hermoso, porque me habéis invitado a proclamar una historia de amor, a pregonar la misericordia interminable de nuestro Dios.

Proclamo este pregón en un año significativo, porque hace justamente 1600 años un obispo de Menorca, Severo, escribió una carta circular que fue conocida en el todo el mundo cristiano, en la que cuenta los acontecimientos que tuvieron lugar en nuestra isla entre los días 2 y 9 de febrero del año 418. Para nosotros la carta del Obispo Severo es un testimonio precioso de los orígenes de nuestra fe. Por esta carta sabemos que a comienzos del siglo V la fe cristiana se había consolidado ya en la isla. Todo esto nos invita a dar gracias a Dios, porque después de muchos siglos nuestra Iglesia continúa viva, ilusionada con la fe recibida y empeñada en vivirla. Con el Obispo Severo, podemos hacer nuestras las palabras del libro de Tobías: “Proclamad a todo el mundo las gloriosas acciones de Dios y no descuidéis darle gracias” (12, 6).

Sólo se puede entender la pasión y muerte del Nazareno como misterio y misterio de amor desbordante y gratuito. Es misterio porque es realidad rica y llena de vida, que nos sobrepasa y también nos sobrecoge. Pero este misterio lo es de amor, porque sólo desde el amor se puede comprender y alcanzar. En cada gesto de su entrega voluntaria leemos su amor hacia nosotros hasta la locura y descubrimos el inmenso amor del Padre, que puso a su Hijo en nuestras manos. Es el rico y profundo misterio de un Dios que es amor hasta el límite. El amor que Dios nos tiene es eterno y comenzó en la misma creación del hombre; un amor que se hace patente con una fuerza inaudita en el misterio Pascual.

La mirada a la cruz nos sostiene; la contemplación del misterio de amor es roca que sustenta nuestra vida y, también, fuente de la que mana nuestro mismo amor. El mundo tiene futuro,

porque Dios es amor. La respuesta de Dios a un mundo aturdido y desafiante que pretende arrinconarlo y borrar su nombre es el amor que llega al extremo de la cruz, la misericordia entrañable. Nosotros huimos de su presencia, nos ocultamos ante su vista. Y Dios responde en la cruz con un amor eterno y definitivo. Exclama San Agustín: “¡Cómo nos amaste, Padre bueno, que no perdonaste a tu propio Hijo sino que lo entregaste por nosotros pecadores! ¡Cómo nos amaste!” (*Confesiones*, X, 43).

Cada acto que vamos a celebrar en esta Santa Semana será invitación a introducirnos en ese misterio grande. La hermosa y rica liturgia de estos días nos ayudará a interiorizarlo con la oración y el canto, el silencio y la plegaria. Los Oficios del Triduo Pascual y, muy especialmente, la gran Vigilia de Pascua, nos unirán en la acción de gracias y en el canto de alabanza “al lucero que no conoce el ocaso y que es Cristo resucitado” (*Pregón Pascual*). De la mano de la liturgia, nos iremos introduciendo en el misterio vivo de su persona, que perdura y sigue actuando por los siglos.

Los pasos y procesiones prolongarán la liturgia en la calle, sacando a la plaza pública lo que vivimos en los templos. Su finalidad es la misma: invitar a descubrir el misterio de amor reflejado en el rostro dolorido de Cristo que se entrega por nosotros, ayudarnos a interiorizarlo y a rezar. Cada imagen que sale en procesión es un grito lanzado al hombre de la calle para que advierta el sentido de ese dolor y se dé cuenta de que no está solo, porque hay un Dios que ama al hombre.

Con la marcha ordenada y el redoble del tambor, con la solemnidad del paso y la música, con los cirios y las luces, daréis una profundidad inmensa a lo que estáis haciendo. Cuando la procesión se realiza con dignidad y seriedad, se convierte en invitación al rezo y la oración. Lo habréis notado muchas veces. Cuando pasáis por las calles y escucháis un suspiro o una petición, cuando veis los rostros emocionados de tantas personas, cuando vosotros mismos musitáis en vuestro interior una sencilla plegaria al Cristo que acompañáis o a la imagen de Santa María. Hasta el turista o el espectador despistado que no pensaban encontrarse con la procesión pueden advertir lo inesperado.

Durante una semana entera las calles de Mahón se convertirán en un impresionante templo. Las procesiones son un extraordinario acto de piedad y de culto a Jesucristo. Imágenes preciosas, veneradas, recordarán cada instante de esa historia horrible y generosa, negra como ninguna y llena de brillo deslumbrador, historia de ignominia y degradación humana y, sobre todo, historia de un amor generoso y sin medida, con el que Dios responde a la indiferencia del hombre.

El sentido de cada una de estas procesiones es anunciar en las vías públicas y ante todos que a nuestro Dios le importa el mundo y ama a los hombres hasta el sacrificio de su propia vida. Es preciso gritar este mensaje en medio de una sociedad que parece alejarse de Jesucristo a pasos agigantados. Sigue teniendo sentido la Semana Santa. Y quizás hoy más que nunca. Ya entrados en el siglo XXI, cuando la técnica parece adueñarse de la vida humana, cuando el hombre se siente amenazado en su humanidad, es preciso guardar la memoria de Dios y anunciar en voz alta su presencia misteriosa. Para ayudar a nuestra sociedad a superar la trivialidad, para humanizar nuestro mundo, para poner una semilla de esperanza en cada ser humano. Porque cada uno de los pasos que procesionamos es un grito de esperanza y de

aliento, es una llamada para que advirtamos cuál es la enorme dignidad de cada ser humano, pues sólo el hombre ha sido objeto del amor personal de Dios (*cf. Gaudium et Spes, 24*).

Crece alrededor nuestro una mentalidad laicista, que pretende arrinconar a los cristianos en las sacristías, eliminando toda manifestación pública de la fe. Con frialdad y desprecio se intenta esconder a Cristo y acallar cualquier voz que pronuncie su nombre. Se busca, incluso, arrancar de los hombres y mujeres la memoria de Cristo de lo hondo de su corazón, favoreciendo una nueva era de paganismo. Por esto se hace más necesaria que nunca la manifestación pública de la fe, exponiendo en medio de la ciudad la fe que vivimos en nuestro corazón.

El ambiente turístico y vacacional de nuestra isla y de esta ciudad quizás puede ser una dificultad. Es probable que más de uno se sorprenda de vuestra vivencia de la Semana Santa. Si buscamos en internet los términos “Semana Santa Menorca”, casi todos los resultados harán referencia a hoteles o apartamentos que se ofrecen a buen precio para pasar los días de Semana Santa. Evidentemente, se trata de pasar unos días de vacaciones, no de vivir la Semana Santa. Pero —gracias a Dios— la Semana Santa de Mahón no está en manos de las agencias de viajes y los hoteles que, a lo sumo, sólo pueden ofrecer pasarlo bien durante unos días. La auténtica Semana Santa está en manos del pueblo creyente que la celebra en profundidad y de las Cofradías y Hermandades que, con vuestras procesiones, ayudáis a vivirla.

Al salir en procesión realizáis una catequesis espléndida. Cada procesión de Semana Santa es una catequesis viva realizada en medio de las calles. Toda la ciudad se convierte en escenario del mayor drama de la historia humana. Cada mahonés se hará testigo del sufrimiento del Maestro, de la amargura de la Madre, del abandono de los discípulos y también de la claridad espléndida en la mañana de resurrección. Cada uno a su manera, es implicado por este misterio.

Las Cofradías y hermandades de Semana Santa sabéis realizar esta catequesis con el lenguaje del pueblo. Hacéis partícipes a los demás de los santos misterios cristianos en un idioma que todos comprenden: el de la imagen y la música, la belleza y la estética, el silencio profundo y la emoción sentida.

Ese esfuerzo por adaptarse a cada pueblo y sus peculiaridades hace que la Semana Santa sea parte del rico patrimonio cultural de nuestros pueblos. En ella podemos descubrir una fe que se ha hecho cultura, es decir, que se ha encarnado en el pueblo. Las bellas imágenes, los tronos y estandartes, la música,... todo ello es parte de nuestra cultura y tiene un singular valor. Es indudable que la Semana Santa es un acontecimiento cultural y artístico de primer orden. Pero no olvidemos nunca que sólo resulta comprensible con la fe y desde la fe. Es la fe la que ha generado las bellas imágenes que se procesionan; es la fe la que ha mantenido año tras año a los Cofrades en su empeño por salir junto al paso y por enseñar a sus hijos y nietos a realizarlo, como un día hicieron con ellos mismos.

Esa misma fe sigue siendo hoy la clave para mantener y revitalizar la Semana Santa. Se equivoca quien quiere reducirla sólo a folklore o cultura. Si seguimos en el siglo XXI tallando imágenes preciosas y sacándolas en procesión es porque continuamos creyendo, como en el primer siglo, que la muerte y resurrección de Jesús de Nazaret es un misterio que nos salva y

que sigue teniendo sentido para los hombres y mujeres de hoy. Sólo por tradición o por costumbre no se aúpa el paso o se saca al Cristo o a la Soledad. Desde la fe cada detalle se comprende y cobra un inmenso sentido. Todo gesto se vuelve significativo, porque se convierte en expresión de devoción y amor.

En nuestra ciudad de Mahón la Semana Santa tiene una dilatada y sentida historia. Desde el siglo XVI se viene celebrando la procesión de la noche de jueves santo, en la que participaban los diversos gremios de la ciudad, y la procesión del Santo Entierro, en la noche del viernes. A finales del siglo XVIII fueron establecidas canónicamente nuevas cofradías. Después de la sangrienta y destructora guerra civil, se reorganizaron las cofradías y fueron fundadas otras nuevas. Este año estamos celebrando el 75 aniversario de la fundación de la Cofradía de la Piedad, que fue promovida en la parroquia del Carmen por jóvenes de acción católica. Doy gracias a Dios porque las cofradías y hermandades sois hoy en Mahón un organismo vivo, que contribuye no sólo al esplendor de la Semana Santa sino también a la vida de nuestra Iglesia Diocesana. Espero mucho de vosotros. Cuento con vosotros en el camino de crecer como Iglesia en salida, que anuncia con gozo a Jesucristo.

Después de la radiante mañana de Domingo de Ramos, en la que saldremos a aclamar al que viene en el nombre del Señor, celebraremos la procesión del Via Crucis, que comenzará en la parroquia de San Francisco con el tradicional canto de la Sentencia, al que seguirá el rezo de las catorce estaciones de la Via Dolorosa, y, a continuación, saldremos en procesión por las calles de nuestra ciudad. En la noche del Jueves Santo, el estremecedor sonido del tambor romperá el silencio de nuestras calles, en las que contemplaremos la bella imagen de Cristo crucificado, con María Magdalena orante a sus pies, que nos invita al recogimiento y la oración. El Viernes Santo participaremos en la procesión del Santo Entierro, en la que tomarán parte todas las cofradías de la ciudad acompañadas por los centuriones de San Cornelio. Al finalizar, reunidas todas las imágenes en la plaza de la constitución, hará su entrada el Santo Sepulcro, acompañado por santa María en su Soledad. Allí escucharemos el Sermón que canta el indecible dolor de esta noche y la soledad en que queda el corazón de la Madre.

Finalmente, en la mañana luminosa del domingo de ramos tomaremos parte en la gozosa procesión del encuentro entre Cristo resucitado y Santa María. Recuerdo con emoción particular la explosión de alegría que produce contemplar cómo se acercan y saludan las imágenes del Resucitado y de la Madre de Dios mientras se canta el "Regina coeli". El acto central será la Misa Solemne de Pascua en la Iglesia de Santa María, que nos pone en comunión con el Resucitado. Y acabaremos con el canto popular del "Deixem lo dol", invitando a María a dejar su vestido de duelo y ponerse traje de fiesta, porque su hijo ha resucitado.

Las Cofradías y Hermandades de Semana Santa, principales responsables de esta manifestación pública de la fe, tienen confiada una importante misión y una hermosa tarea. Con su esfuerzo continuo, con los desvelos de sus responsables, hacen posible que, cada año con mayor dignidad, se pueda realizar este acto evangelizador. La Iglesia las reconoce como asociaciones de fieles cuya finalidad es el culto público a Jesucristo en los misterios de su pasión, muerte y resurrección. Y nuestra Diócesis cuenta con ellas y alienta sus actividades y su renovación, para que, día a día, crezca su fidelidad al Evangelio y al hombre.

Celebramos un misterio. Para el cristiano el misterio no es algo extraño que le induzca al temor. Al contrario, en los misterios de la fe encontramos vida. El misterio es siempre es una realidad que da vida, que salva y que ilumina el caminar de los hombres. Sólo así se entiende lo que pasa en la pasión y muerte de nuestro Señor. Porque en ella lo más grande no es lo que se ve y resulta palpable, sino lo que no se ve. La clave para entenderla es el amor apasionado de Dios Padre por la humanidad y la entrega generosa y obediente del Hijo, que ofrece su vida por todos.

En lo escondido se encuentra la verdad. En la vida vivida con sencillez y amor hay esperanza. En la entrega silenciosa de los esposos o el amor agradecido de los hijos hay vida. Muchas personas piensan que lo importante es destacar y triunfar en la vida, aún a costa de lo que sea. Pero Dios piensa de otra manera. Lo que de verdad importa es amar. El mundo no será transformado por quienes más gritan o quienes ocupan las primeras páginas de los periódicos sino por aquellos que aman, casi siempre de manera silenciosa y sacrificada. Nuestro Dios prefiere la revolución callada y transformadora del amor.

Esa revolución comenzó con Jesús de Nazaret, que gastó su vida en el amor y que se ofreció a sí mismo por amor al hombre. La Semana Santa es un misterio de amor, que engendra amor. Quien la vive en plenitud se ve arrastrado por esa corriente inmensa de amor. Se sabe amado inmensamente por Dios y él mismo comienza a amar. En primer lugar, el amor ferviente y agradecido a Dios Padre y a Jesucristo. Sin este amor carece de sentido la Semana Santa e incluso puede resultar un sarcasmo exhibir la imagen dolorida y humillada de Cristo si no va acompañada por la gratitud, la admiración y el cariño hacia él.

Pero de este misterio brota también el amor a los hermanos. No resulta por ello extraño que desde sus orígenes las Cofradías de Semana Santa estuvieran vinculadas a importantes obras sociales. El amor que contemplo en el Cristo desgarrado o en el corazón traspasado de María, lo tengo que transmitir amando a todos y, especialmente, a los más pobres. También hoy muchas Hermandades y Cofradías siguen teniendo esta sensibilidad y apoyan multitud de obras sociales a través de Cáritas y de otras organizaciones.

No podemos olvidar que nuestro Dios prefiere la misericordia a los sacrificios y que el culto que desea es que amemos al prójimo. “La gloria de Dios es que el hombre viva”, recordó San Ireneo. El honor de Dios pasa por la defensa de la dignidad de cada ser humano. Dios aprecia el cariño con que ponemos una flor en el trono, la devoción con la que desfiliamos, la piedad que manifestamos en nuestras procesiones. Pero sobre todo se honra con el amor mutuo, cuando somos solidarios de los demás seres humanos.

“La pasión del Señor —escribió San León Magno— se prolonga hasta el fin del mundo” (*Sermo* 70, 5). La pasión de Cristo continúa en la pasión de los hombres y nos sigue llamando a la solidaridad. El inocente que sufre, la mujer maltratada, el pobre que no tiene voz, el condenado injustamente... todos ellos son el mismo Cristo que sigue padeciendo hoy en el hombre. Cristo azotado en el que padece hambre; Cristo que cae en tierra en el drogadicto; Cristo que es vilipendiado en la guerra y el terrorismo; Cristo clavado en la cruz por nuestra indiferencia ante el que sufre. En todos ellos Cristo clama para que le enjugemos el rostro como la mujer Verónica y nos mantengamos muy cerca de Él como Juan, el discípulo amado;

para que le ayudemos a llevar la cruz como el Cirineo y para que le aliviemos con un amor como el de la Madre piadosa al pie de la cruz.

Hace pocos años, al terminar la celebración del Via Crucis en el Coliseo, exclamaba el Papa Francisco (27/3/2016):

“Oh Creu de Crist, símbol de l'amor diví i de la injustícia humana, icona del suprem sacrifici per amor i de l'extrem egoisme per niciesa, instrument de mort i via de resurrecció, signe de l'obediència i emblema de la traïció, patíbul de la persecució i estendard de la victòria.

Oh Creu de Crist, encara avui et seguim veient alçada a les nostres germanes i germans assassinats, cremats vius, degollats i decapitats per les bàrbares espases i el silenci infame.

Oh Creu de Crist, encara avui et seguim veient en els rostres dels nens, de les dones i de les persones extenuades i acoquinades que fugen de les guerres i de la violència, i que sovint només troben la mort ja tants Pilat que es renten les mans.

En tu, Creu Santa, veiem Déu que estima fins a l'extrem, i veiem l'odi que domina i cega el cor i la ment dels que prefereixen les tenebres a la llum”.

Queridos amigos cofrades: decid con vuestra vida que es verdad lo que realizáis; decid vosotros mismos que es muy serio lo que proclaman vuestros “pasos”, que no hay misterio más grande y más liberador que el de la Pasión del Señor. Decid con vuestros actos que es muy digna y hermosa vuestra Semana Santa, porque os tomáis muy en serio lo que representáis.

Hermanos y amigos: nos disponemos a seguir los pasos de Cristo durante la Semana del amor más grande. Los cofrades están preparados; los portadores en sus puestos: los músicos, a punto. Todo está ya dispuesto para la gran celebración. Rezaremos el Via Crucis, participaremos en las procesiones, iremos siguiendo las huellas de Cristo hasta la cruz y la sepultura.

Y, finalmente, en la mañana de Pascua, escucharemos el anuncio gozoso de que el Crucificado vive para siempre. Lo inaudito ha ocurrido. La tristeza se muda en gozo, porque el amor ha sido más fuerte que la misma muerte. Ahora todo adquiere sentido: la muerte del nazareno no ha resultado vana, porque ha sido camino para la vida. Con su muerte ha dado muerte a la muerte y ha abierto el camino de la reconciliación con el Padre. Triunfa la vida y se abre camino la esperanza.

Nosotros, como los primeros discípulos en la mañana de resurrección, buscaremos a María Magdalena, para preguntarle atónitos con las palabras del precioso himno que desde el siglo XI canta la Iglesia:

Digau-nos, oh Maria,
¿què vèreu pel camí?
La tomba que va obrir
el Crist quan ressorgia,

i el Crist que revivia
amb glòria sense fi.

Els àngels sense dol,
les benes i el llençol.
El Crist, que és ma esperança,
el Crist ressuscità;
camí de Galilea,
ell vos precedirà.

Jesús ressuscitat
d'entre els morts, Senyor
Monarca vencedor;
teniu-nos pietat.
Amén.